

Skrivelse för beredning

Gällande den nya socialtjänstlagen.

Den nya socialtjänstlagen trädde i kraft den 1 juli 2025 och innebär ett paradigmskifte i hur kommuner kan bedriva socialt arbete. Lagen öppnar upp för ett mer hälsofrämjande, förebyggande och individanpassat arbetssätt, där insatser kan ges snabbare och med mindre administrativ börda än tidigare.

Arbetet med att reformera socialtjänstlagen inleddes redan 2017, då regeringen tillsatte en särskild utredning för att modernisera lagen som varit i kraft sedan 1982. Utredningens slutrapport "*Framtidens socialtjänst*" (SOU 2020:47) presenterades i augusti 2020. Regeringens proposition om ny socialtjänstlag lades fram våren 2025 och beslutades av riksdagen den 20 maj samma år.

Socialtjänsten ska ge ekonomiskt eller socialt utsatta människor samhällets stöd och hjälp. Socialtjänsten ansvarar även för äldreomsorg samt stöd och insatser till personer med funktionsnedsättning. Den nya lagen ska säkerställa att målen för socialtjänsten nås på ett bättre sätt än tidigare. Lagen bygger på en helhetssyn där insatser ska utgå från individens behov, inte grupp tillhörighet

En viktig uppgift för socialtjänsten är att stärka förmågan och möjligheten till social delaktighet för de som behöver stöd. Barns och ungas rättigheter och intressen ska särskilt värnas så att de får utvecklas, kan vara trygga och delaktiga, och ha inflytande över sitt liv. Utsatta barn ska alltid få det skydd de behöver. Socialtjänstlagen stärker också barnets rättigheter genom att den anpassas till barnkonventionen. Socialtjänsten ska ta hänsyn till barnets åsikter vid bedömningen av vad som är barnets bästa. Barnet har också rätt till information om sina insatser och socialtjänsten ska säkerställa att barnet förstår informationen

Socialtjänsten ska arbeta för att personer med funktionsnedsättning får möjlighet att leva som andra och ha full delaktighet i samhället. Socialtjänsten ska även arbeta för att äldre personer får möjlighet att leva och bo självständigt under t rygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra.

Den nya socialtjänstlagen syftar även till att stärka stödet till personer i social utsatthet genom ett mer tillgängligt, förebyggande och individanpassat arbetssätt. För den som lever med missbruk, psykisk ohälsa, ekonomiska svårigheter eller våld i nära relationer innebär lagen att insatser kan ges tidigare, med mindre byråkrati och större respekt för den enskildes behov och självbestämmande

Det nya lagförslaget innebär bland annat att:

- Socialtjänsten ska arbeta mer förebyggande och fånga upp behov innan de blivit för stora.
- Socialnämndens förebyggande arbete mot brottslighet ska tydliggöras.
- Socialtjänsten ska vara lättare att nå och få hjälp av när det behövs.
- Socialtjänsten ska kunna erbjuda insatser snabbare genom att fler insatser undantas från individuell behovsprövning – detta för att erbjuda snabbt stöd när behovet är som störst.
- Socialtjänstens verksamhet ska ligga i linje med vetenskap och beprövad erfarenhet, och kontinuerligt följas upp och utvecklas.

Den nya lagen kommer innebära en stor omställning för socialtjänstens arbetssätt. Regeringen har därför aviserat medel för en kompetens- och bemanningssatsning 2024–2028 för att stödja kommunerna i omställningen till det nya arbetssättet. Sammantaget handlar det om totalt 8 miljarder kronor till och med 2028.

Mot denna bakgrund vill vi Moderater i Hägersten-Älvsjö ställa följande frågor till stadsdelsnämnden:

1. Hur långt har Hägersten-Älvsjö kommit i implementeringen av den nya socialtjänstlagen?
2. Finns en lokal plan eller strategi för införandet av den nya Socialtjänstlagen?
3. Vilka blir de största förändringarna i arbetssättet med att bli att arbeta mer proaktivt gentemot de grupper som berörs?
4. Hur planerar stadsdelen att arbeta mer individfokuserat för att nå de grupper som den Socialtjänstlagen berör?
5. Vilka nya metoder eller insatser kan vi utveckla för att nå fler, särskilt äldre och unga?
6. Sker samordning mellan Stockholms stads olika stadsdelar så att man möter individens behov på ett likvärdigt sätt?
7. Hur kan stadsdelen samverka lokalt med exempelvis polis, skola, sjukvård, civilsamhälle och invånare?
8. Hur mycket medel har stadsdelen redan erhållit centralt från staden och hur mycket beräknas erhållas framöver av de statliga medel som utbetalas till kompetens- och bemanningssatsningen?
9. Med tanke på att den nya socialtjänstlagen aviserats långt i förväg och att ikraftträdandet var känt sedan länge, har stadsdelen haft möjlighet att påbörja förberedelser redan innan riksdagsbeslutet. Hur har denna tidiga förberedelse tagits tillvara?